

ELS PRIORS DEL CONVENT DE SANT JOSEP, DE LLEIDA, SEGONS ELS LLIBRES NOTARIALS DE LA CIUTAT (1700-1800)*

Gabriel BELTRAN

El 25 de gener de 1986 s'acompleixen quatre-cents anys de la vinguda a Catalunya dels frares carmelites descalços fundats per santa Teresa de Jesús. Van arribar-hi per obra i gràcia d'un lleidatà nascut a Sanaüja (la Segarra), Joan de Jesús Roca. S'havia fet frare de santa Teresa quan ella, tot just, començava l'Orde. Era un home doctorat a la Universitat de Barcelona i aleshores universitari de teologia a Alcalà de Henares; santa Teresa el va filar tot seguit i li encomanà tasques de molta responsabilitat dintre i fora de l'Orde. Va ésser el primer representant dels carmelites descalços a Roma.

Doncs bé, el nostre personatge és també el fundador de l'antic convent de Sant Josep, de carmelites descalços, de Lleida. Primer al carrer de Cavallers i sis anys després davant de Sant Llorenç, on ara hi ha la Casa de Sant Josep. La inauguració oficial es féu el 6 de setembre de 1589.

Aquest convent, fins a l'exclaustració de 1835, fou un dels més importants de l'Orde a Catalunya. Era el col·legi de Teologia i Sagrada Escriptura per a tots els membres que ingressaven al Principat. Això vol dir que passaren pel convent lleidatà el bo i millor de l'Orde entre professors i estudiants, puix que ningú no era ordenat prevere, ni cap religiós podia esdevenir superior sense haver estudiat i ensenyat Teologia. Calien nou anys d'ensenyament almenys per a ésser elegit superior, sigui local, sigui provincial o general. Aquí, doncs, a Lleida van estudiar i ensenyar al llarg de 250 anys gairebé tots els carmelites descalços catalans, com també els responsables del seu govern a l'interior de Catalunya, i n'hi va haver que foren superiors generals de tot l'Orde.

Gràcies a Déu, la història del nostre convent ha estat publicada pel nostre amic, i fins i tot *carmelità*, en Josep Lladonosa i Pujol.¹

Una bona aportació per a una visió general del tema. Però el col·legi carmelità de Sant Josep era una institució, dins i fora del convent, d'un abast que encara no ha estat exhaustit pels investigadors, sobretot si tenim en compte que l'obra, a la seva manera, persisteix, és viva. En els actuals murs de la Casa de Sant Josep hi ha "obra" social i educativa, una història comentada fa segles pels carmelites descalços que actualment viuen al santuari de Santa Teresina de Lisieux, a la plaça de les Missions.

El "Seminari Sol Ballespí" m'ofereix l'oportunitat –que agraeixo ben sincerament– de publicar el catàleg de superiors del col·legi de Sant Josep de Lleida del segle XVIII. Aleshores, més que no pas actualment, el superior –els carmelites l'anomenaven *prior*, el primer, el cap– de qualsevol estament era l'home que assenyalava el ritme i desenvolupament de l'entitat, en el nostre cas, de la comunitat religiosa del convent de Sant Josep.

* [Publicat a *Miscel·lània de les Terres de Lleida al segle XVIII*, Lleida: Institut d'Estudis Ilerdencs, 1986, pp. 63-83.]

1 *El Carmelo en Lérida. Monografía histórica, escrita con motivo del VII Centenario de la entrega del santo escapulario a san Simón Stock (1251-1951), por... Celebrándose las Bodas de Plata del regreso de los Padres Carmelitas Descalços a nuestra ciudad de Lérida*; Lleida: Santuario nacional de Santa Teresita del Niño Jesús, 1953; 84 pp., fots.

Per tant, són part molt significativa de la seva història. Conèixer aquests homes –ni que sigui gairebé només en els trets biogràfics– pot ajudar a fer entenedora la tasca dels col·legis de carmelites descalços durant el segle XVIII. De fet, qualsevol document oficial sempre porta el seu nom. I a tots ens agrada de saber poc o molt qui és aquest home que sempre va sol o en tot cas al davant dels altres. Mireu els llibres de la Paeria, o els protocols i manuals dels nostres notaris, i el prior no falta mai a la reunió o a donar la cara en els quefers o plets de la comunitat.

Hem escollit aquest tema per la seva importància i perquè encara no ha estat publicat. Però ho he de fer sense tenir al davant els llibres oficials de l'antic convent. Penso que no existeixen, almenys les nostres investigacions no han tingut fins ara la sort de trobar-los. Ara per ara la font que sempre raja poc o molt són els manuals i protocols dels notaris. I del segle XVIII, a Lleida n'hi ha molts i ben classificats a l'Arxiu Històric de Lleida i a l'Arxiu de Protocols del Districte de Lleida, on sempre m'han rebut i atès extraordinàriament bé. En conseqüència, els llibres notariaus seran l'eix del nostre treball, però també emprem altres informacions, sempre que siguin històricament serioses. L'esquema serà ben senzill i, repeteixo, també molt breu: es tracta d'un catàleg, això vol dir un garbuix, de vegades, de noms i dades només; però necessaris per a localitzar i individualitzar els priors. Per tant, el nostre treball, en aquest cas, no és per a llegir, sinó per a consultar. Consultes, però, importants perquè són els agents principals de la història del convent de Sant Josep. El segle XVIII és ensems l'època més desconeguda de la seva vida.

Cal dir, també, que a l'orde de carmelites el càrrec i ofici de prior tenia una durada de tres anys, un trienni, que començava ordinàriament la tercera setmana de Pasqua, que era quan se celebraven els capitols generals a Madrid, on eren elegits els superiors locals, provincials i generals. S'ha de tenir, en compte, doncs, aquesta referència per a saber les dades concretes del seu govern. En el nostre catàleg posarem en primer lloc els anys del priorat, després el nom i cognom religiós i seglar del superior, el poble o la ciutat on va néixer, la data de la seva professió com a carmelità, i la data i el lloc on va morir. Després d'aquesta fitxa biogràfica aniran les altres referències que tinguem, siguin del seu trienni lleidatà, siguin coses importants del nostre prior en altres indrets, com poden ésser, per exemple, responsabilitats provincials o generals a la província catalana o a l'Orde.

La meva aportació comença, per fer-ho més difícil o, potser, més interessant, quan acaba l'única història, si bé encara manuscrita, dels carmelites descalços a Catalunya. La va iniciar –ves per on– el lleidatà Segimon de l'Esperit Sant,² i després la continuà Joan de Sant Josep, antic professor de Lleida; però només parla de 1586 a 1700.³

2 *Monumentos acerca de los sucesos pertenecientes a la Provincia de los Carmelitas Descalzos de Cataluña, intitulada de San Joseph. Recogidos por el padre fray... hijo de la misma Provincia;* 266, 685 pp.; 310 x 225 mm; BUB, ms. 992. L'autor era fill d'Organyà (1642), i de cognom Pujol.

3 *Annales de los Carmelitas Descalzos de la Provincia de San Josef en el Principado de Cathaluña... Escritos por el padre fray.... Historiador de la misma Provincia;* (34), 720, (50) pp.; 310 x 220 mm; BUB, ms. 991.

ELS PRIORS DEL CONVENT DE SANT JOSEP DE CARMELITES DESCALÇOS DE LLEIDA AL SEGLE XVIII

1700 *Fra Joseph de Sant Albert (Alsina)*

Nat a Barcelona el 1653, on morí el 4 de juny del 1706. Ja havia estat prior de Tarragona (1697) i lector o professor de Teologia sis anys al nostre col·legi lleidatà.⁴ Amb tota la comunitat accepta celebrar un aniversari anual en sufragi de Josefa Fuster i Flores, vídua del mestre sabater, Francesc Fuster, de Lleida.⁵ El 21 d'agost de 1700 és soterrat a l'església de Sant Josep el mestre Domènec Testa, boter.⁶

Ací es troba escrivint la història del Carmel Teresià a Catalunya fra Joan de Sant Josep (Blanch Mur), religiós que fou professor i prior d'aquest convent (1676).⁷

1703 *Fra Cristòfol de Crist (Viladomiu)*

Era de Berga (1652) i professà al noviciat carmelità de Barcelona als 16 anys (11.XI.1668).⁸ El llibre d'òbits del convent tortosí (14.I.1711) fa memòria dels seus càrrecs: professor de Filosofia i Teologia, i prior de Tarragona, Reus, Balaguer i Lleida.⁹ Ací ven un tros de terra que tenen els frares de Sant Josep a la partida "del herald del Portal dels Boters al camí del Joch de la Bola" (4.V.1704) a Josep Sitjà, forner de Lleida.¹⁰ El 24 de setembre es fa càrrec del cos de la difunta Teresa Pineda per soterrar a la capella de Sant Anastasi que té el convent.¹¹ Al febrer de 1706 la comunitat de Sant Josep dóna paraula al governador d'armes, Josep de Arzón y de Mendoza, que respon i fia pel frare Josep de Santa Teresa, de Tamarit de Llitera, que el governador lliura al senyor Dídac de Pallarès.¹² Som a la guerra de Successió. També temps d'epidèmia. Per això el nostre prior-rector i fra Francesc de Jesús Maria, professor del col·legi, són del parer de dispensar la rigorositat del dejuni quaresmal a ciutat.¹³

1706 *Fra Josep de Sant Felip (Alçamora i Balagueró)*

Va néixer a Barbens (20.XI.1665). Essent superior del col·legi tingué lloc la desfeta de 1707, i tota la comunitat dels carmelites descalços fou empresonada a Saragossa un any.¹⁴ El P. Josep tingué, després, altres responsabilitats: prior de Barcelona (1718), de Tarragona i Mataró, i també definidor general i provincial de Catalunya (1727-1729).¹⁵

4 CR, pp. 147.

5 MONHEREU, Josep, *Manuale trigessimum primum...* (2.IX.1702), fols. 192v-193r; AHLl, sign. 848.

6 BEALDÚ, Josep, *Manuale omnium testamentorum....* fols. 11r-14v; AHLl, sign. 277.

7 Cf. nota 2: *Monumentos*, p. 4.

8 LRP, fol. 247r.

9 LFT, pp. 360, 761-62.

10 MONHEREU, Josep, *Manuale trigessimum tertium....*, fols. 118r-119v; AHLl, sign. 850.

11 CAVALLER, Josep, *Manual de 1704*, pp. 140-142; AHLl, sign. 1305.

12 MONHEREU, Josep, *Manuale trigessimum quintum....*, fols. 9r-10r; AHLl, sign. 852.

13 LIH, p. 578.

14 ACDC, caixa Capítols Provincials, hi ha una relació del procurador provincial a la Seu Apostòlica (Roma, 17.III.1709) contra l'exèrcit de Felip V que diu: "En la rendición de Lérida llevaron presos a Zaragoza al P. Rector y todos los demás religiosos de su convento, y allá los encarcelaron en las cárceles públicas por espacio de un año. Y haviendo, después, rescatado algunos por canjes, aun se quedan muchos en Pamplona" (sign. A-III-3, fols. 166r-167r).

15 GSP, p. 175.

1708 Fra Josep de l'Ascensió (Morató)

Del poble de Moià. Feia de prior a Mataró (1706), però el govern major de la província catalana el traslladà a Lleida, probablement per raons polítiques, perquè no hi havia comunitat al convent de Sant Josep. I de fet no n'hi hagué fins a 1714.¹⁶

1709 Fra Jeroni de Sant Simó (Ribes)

Fill de Vilassar i profés del noviciat de Barcelona (16.V.1684).¹⁷ Ja hem dit com al col·legi de Sant Josep, aquests anys, per raó del fet nacional, no hi havia religiosos, encara que el capítol provincial elegia el respectiu prior. Així, doncs, gens ni mica estranya veure la comunitat lleidatana reunida al convent de Reus (16.IV.1712).¹⁸

1712 Fra Benet de la Verge (Vehí Briol)

De Girona. Fou tota una personalitat a l'Orde, ple de saviesa i humilitat alhora. Morí als 92 anys (Tortosa, 25.XII.1754). Havia estat prior dues vegades de Lleida i cinc de la casa-desert del Cardó.¹⁹ No arribà a Lleida fins l'any 1714.²⁰ Poc després, la Seu històrica resta definitivament tancada (9.III.1715). Des d'ara i fins a 1781 els oficis de la Seu es faran a la parròquia de Sant Llorenç, al costat del col·legi de Sant Josep.²¹

1715 Fra Tomàs del Santíssim Sagrament (Serra)

Nat a Barcelona vers l'any 1662. Féu la professió dels vots religiosos a la mateixa ciutat (21.I.1678).²² La seva tasca al convent lleidatà no és coneguda. Però a ciutat s'acaba la vida universitària (9.X.1717) per reial decret.²³

1718 Fra Benet de la Verge (Vehí Briol)

Era la segona vegada que feia de prior de Sant Josep (1715).²⁴ El convent encara no estava en condicions per a tornar a ésser col·legi, degut a les destrosses de la guerra de Successió.

1721 Fra Isidor de Santa Teresa (Bartil)

De Tudela de Segre (1672). Ja havia estat prior de Tarragona (1712) i Barcelona (1715).²⁵ Ara a Lleida torna a haver-hi estudiants de Teologia, però encara hi manquen moltes coses perquè el col·legi estigui com cal, segons la seva carta adreçada a la Paeria²⁶ (perdó, el govern de Madrid ha manat –4.III.1719– que s'ha de dir Ajuntament).²⁷ El nostre prior mor abans de finir el seu trienni reglamentari (II.1723).²⁸

---

16 LFM, fol. 5v.

17 LRP, fol. 280r.

18 AHT, notaris de Reus, *Olives, Pere. Protocols de 1712*, fol. 494v-498v, sign. 93.

19 LFT, p. 370.

20 GORDA, Josep, *Manual de 1714*, fols. 32 i 44r-46v; AHLI, sign. 740. Sengles vendes (12.III.1714 i 14.IV.1714) per la pobresa de la comunitat, ni que sigui molt petita. De quatre a cinc preveres.

21 LIH, pp. 587-588.

22 LRP, fol. 267r.

23 LIH, p. 609.

24 GORDA, Josep, *Manual de 1718*, fol. 60; AHLI, sign. 740.

25 LIM3, fol. 308r.

26 "Muy Iltre. Sr.: Fray Isidro de santa Teresa, rector del colegio de sant Josep de carmelitas descalzos de la presente Ciudad de Lérida, puesto a las órdenes de vuestra Señoría dize que suponiendo a vuestra Señoría cerciorado de lo mucho que padeció dicho colegio assí en fábrica como en muebles en tiempo del sitio [1707] y de que ha sido preciso el acomodo de casi en todo respecto de lo que se ha podido hacer; representa a vuestra Señoría que para poder mantenerse con una tenue comodidad una comunidad tan crecida, que pasa de cuarenta religiosos sin los huéspedes, mosos, y escolanos; es preci-

1723 *Fra Joan de Sant Pau (Pasqual i Solà)*

Fill de “Geltrú de Vil·la-Nova” (1669), carmelita del noviciat de Barcelona (26.I.1694).²⁹ Prior de Girona, desert del Cardó i Barcelona. Ací morí el 17 d’octubre de 1742.³⁰ El seu càrrec a Lleida tingué només la durada d’any i mig, el que restava del trienni ordinari.

1724 *Fra Domènec de Jesús Maria (Pellicer)*

Nat a Porrera. Professa a l’Orde als 18 anys (24.VIII.1703).³¹ Va ser prior altra vegada (1742).³² També va ser-ho de Reus (1736) i de Barcelona (1745). I provincial de Catalunya i definidor general de l’Orde (1733).³³

1727 *Fra Antoni de Santa Teresa (Vila)*

De la Ribera de Cardós (1686). Acabat el priorat de Lleida³⁴ va ser elegit prior de Reus, i per tres vegades de Vilanova i la Geltrú.³⁵ Morí a Reus (VI.1779).³⁶

1730 *Fra Jaume de Jesús Maria (Pau i Farrer)*

Professà de religiós a la ciutat nadiua de Barcelona el 13 de maig de 1709.³⁷ Primer superior de la nova fundació carmelitana de Vilanova i la Geltrú (1735-1739). Fins i tot definidor general.³⁸ El col·legi de Sant Josep ja segueix el seu ritme de vida i ensenyament. Hi són professors, Andreu de l’Encarnació, Josep de Santa Teresa i Llorenç de Sant Josep.³⁹ El P. Jaume va morir a Mataró (IX.1762).⁴⁰

1733 *Fra Josep de Santa Teresa (Casadamunt)*

De Perpinyà (1688). Els càrrecs més importants que tingué: prior de Balaguer, Girona i Barcelona (1736). I també de provincial de Catalunya (1748-1751).⁴¹

---

so continuar lo mucho que falta ahun que hazer en los remiendos de la fábrica, y lo que ahun ha de importar más crecidas expensas es en lo que ahun insta. Mas la necesidad como ahun casi totalmente de proveher las oficinas del colegio, como sacristía, dispensa, ropería, enfermería, y de muebles muy necesarios... Por tanto, le ha parecido al suplicante, para poder concluir con las obras más necesarias y proveher medianamente las oficinas del convento.... acudir a la piedad de vuestra Señoría, suplicando a bien favorecerle con una limosna..." "Acordó por aclamación el Muy Ilustre Ayuntamiento que al Sr. rector y collegio de sant Joseph de carmelitas descalsos suplicante, se le de, por via de limosna, quarenta quarteres de trigo una bes tan solamente, del sequiatge o molinos de la Ciudad..." Era el 27 de noviembre de 1721 (cf. LLC, pp. 80-81).

27 LIH, p. 606.

28 LDO, segons data.

29 LRP, fol. 303v.

30 CR, pp. 170-173.

31 LRP, fol. 323r.

32 QUEROL, Josep, *Manuale omnium instrumentorum...* (10.VII.1724), fol. 109r; AHLI, sign. 948, i (9.III.1727), fols. 54r-56r.

33 GSP, p. 176.

34 BEALDÚ, Josep, *Manuale Trigessimum...* (22.II.1728); AHLI, sign. 272.

35 LIMV, pp. 499-500.

36 LDO, data.

37 LRP, fol. 336v.

38 LIMV, p. 499.

39 BERGA, Bonaventura, *Manuale instrumentorum...* (28.II.1732), fols. 180v-182r; AHLI, sign. 313.

40 LDO, data.

41 GSP, p. 177.

1736 *Fra Josep de Santa Teresa*

No és el P. Casadamunt, de Perpinyà. Però tampoc ha estat possible identificar-lo, perquè en el seu temps hi havia molts que portaven aquest mateix.⁴²

1739 *Fra Joan de la Creu (Grau)*

Fill de Poboleda. Als 21 anys professa al Carmel Teresià (30.I.1713).⁴³ Esdevingué un religiós molt important als convents de l'Orde, car fou prior bastants triennis, i també definidor general a Madrid. Morí a Barcelona als 81 anys (1.VI.1773).⁴⁴ A Lleida (14.I.1740) rep el cos del doctor en Lleis, Joan Baptista Sabata, de la mateixa ciutat, per a enterrar-lo a la capella del Sant Crist.⁴⁵

1742 *Fra Domènec de Jesús Maria (Pellicer)*

Prior de Lleida per segona vegada (1724). Entre els professors del col·legi hi ha fra Ramon de Sant Francesc, que tot seguit és elegit prior de Tortosa (1745).⁴⁶

1745 *Fra Joan de Sant Josep (Martín de Barragás)*

Profés a Barcelona (7.III.1723), però nat a Alt (Bèlgica).⁴⁷ Elegit provincial de Catalunya per dos triennis (1748 i 1763), i general de tot l'Orde (1769-1773).⁴⁸ Un dels professors, fra Ramon de Sant Josep, signa (25.XII.1746) els "Comentaris a la Bíblia" que acaba d'escriure.⁴⁹

1748 *Fra Ramon de Sant Francesc (Monig i Gili)*

Era d'Agramunt (1703). Ja havia estat professor a Lleida. Ara torna al col·legi de Sant Josep de rector. El 7 de setembre de 1750 hi ha una venda de la comunitat a Salvador Queraltó, veterinari de Vilanova de la Barca, d'un tros de terra, a la partida de l'Algè, del mateix poble.⁵⁰ El P. Ramon va ser també provincial (1766-1769).⁵¹

42 Podria tractar-se del P. Josep de Santa Teresa (Pons), nat a Vilaür i provincial per dos triennis (1754 i 1760). Cf. GSP, p. 178. En tot cas hi ha actes notariaus: CASES, Joan, *Manuale instrumentorum...* (23.XII.1736), fols. 309-311. El 7 de gener de 1737 és soterrat Miquel Abiego, de Fuentes de Ebro, a Sant Josep "a hont se troba enterrat Joseph Abriego estudiant, mon fill". Id., *Testaments 1736-1746*, fols. 256r-257v; sign. 461.

43 LRP, fol. 341v.

44 CR, pp. 211-212.

45 CASES, Joan, *Manuale instrumentorum...* 28; AHLI, sign. 489.

46 Id., *Manuale instrumentorum...*, 1742, 126-129; AHLI, sign. 491. I LFT, p. 417.

47 LRP, fol. 358r.

48 GSP, p. 178.

49 L'obra firmada i probablement també escrita al col·legi de Sant Josep per aquest lector de Teologia no es va arribar a publicar, però porta fins i tot la censura corresponent. El títol és aquest: *Espositio generalis in universam Sacram Scripturam, litteralem, mysticumque sensum accuratissime percurrens ad mentem sanctorum Patrum, et Sanctae Romanae Ecclesiae, quantum fas est, cuncta resolvens opera et studio R F. Raymundi a sancto Joseph, S. T. L., et Carmelitarum Excalceatorum minimi. Qui se opusque consecrat Reverendis Admodum Patribus Generali et Diffinitoribus Generalibus, ejusdem Ordinis Congregationis Hispaniae;* 16, I-XXX, 1-502, (2) pp.; 200 x 148 mm; Biblioteca dels Carmelites Descalços de Catalunya, ms. r. 72.472. Es tracta del volum sobre el Gènesi. Tenim també els comentaris, dos vols., sobre l'Evangeli segons sant Mateu, i un altre a l'Apocalipsi. El P. Ramon ha estat el professor de Sant Josep de Lleida que ha escrit més. Perquè té altres obres. Per exemple, 6 volums sobre *Teología Moral*. Però només es publicaren: *Joseph vindicado. Discurso apologetico... de los gozos de san Joseph...* Barcelona: Juan Piferrer, 1743; 45 pp.; 19,5 cm. I el *Despertador cristiano a la devoción de san Josep... Tomo primero*; Barcelona: Pablo Campins, 1745; 30, 460 pp.; il.; 19,5 cm.

50 CASTELLÓ i ROCA, Josep, *Manuale instrumentorum omnium...* 1750, pp. 165-173; AHLI, sign. 501.

51 GSP, p. 179.

1751 Fra Pau de Sant Tomàs d'Aquino (Vich)

Fill de Tarragona i als 16 anys profés carmelita (19.IV.1730).⁵² Tingué molts càrrecs, fins i tot provincial de Catalunya (1769-1772) i definidor general.⁵³ Morí a Reus (XI.1780). A Lleida, primer, fou professor i col·laborador amb el P. Ramon de Sant Josep en els "Comentaris a la Bíblia".⁵⁴

1754 Fra Pere de Jesús Maria (Ferrerons i Padró)

Va néixer a Ferrerons (1707). Home de responsabilitats dintre l'Orde: prior de les comunitats de Balaguer, Tarragona, Mataró, Girona i Barcelona, i definidor general. El 1736 ja era a Lleida fent de lector de Teologia.⁵⁵ Morí el dia de la Verge del Carme de 1769 a Barcelona.⁵⁶

1757 Fra Francesc de Sant Joaquim (Ferrés)

Nat a Barcelona, on professà (10.IX.1731).⁵⁷ Va ser dos triennis secretari provincial, prior de Gràcia i definidor general. Va morir a Barcelona (15.VI.1763).⁵⁸

1760 Fra Francesc de Jesús (Vich)

Era de Tarragona (1722), i germà del P. Pau, el prior de 1751. A Lleida se celebra del 12 al 14 d'abril de 1761 Sínode diocesà. Hi prenen part quatre carmelites descalços: el rector, fra Pau de Santa Rosa, lector de prima, fra Ventura de Santa Maria, lector de vespres, i fra Damià de la Concepció, lector de Sagrada Escriptura.⁵⁹ El mateix any van començar les obres de la catedral nova.⁶⁰

1763 Fra Pau de Santa Rosa (Gorra i Feliu)

De Solsona (1723) i carmelita descalç a Barcelona (2.VII.1743).⁶¹ Tant el P. Pau com l'anterior prior foren provincials, també, de l'Orde a Catalunya.⁶² La comunitat lleidatana de Sant Josep fa un contracte (23.XI.1764) amb els pagesos Josep i Francesc Astruch,

52 LRP, fols. 373v-374r.

53 GSP, p. 179.

54 A la Biblioteca de la Universitat de Barcelona hi ha part d'una còpia sobre l'esmentat comentari al *Gènesi* (cf. nota 49) on es troba el seu nom, a la portada. Ms. 507. Entre els notaris: BERGA, Bonaventura, *Manuale omnium instrumentorum...* 1751, fols. 32r-33v, 55v-56v i 70r-72r; AHLI, sign. 323. Ibid., *Manuale omnium instrumentorum...* 1753, fols. 47v-49r, sign. 324.

55 CASES, Joan, *Manuale instrumentorum...* (23.XII.1736), fols. 309-311; AHLI, Sign. 486. BERGA, Bonaventura, *Manuale omnium instrumentorum...* (10.X.1754), fols. 103v-104r; AHLI, sign. 325. La comunitat nomena administrador del col·legi al germà Vicent de Santa Teresa.

56 CR, p. 205.

57 LRP, fol. 376v.

58 LIM3, p. 310. Entre els notaris: CASTELLÓ i ROCA, Josep, *Manuale instrumentorum omnium...* 1758 (21.V i 6.XI), pp. 232-234 i 397-400.

59 *Constituciones synodales, publicadas en el synodo que celebro en la santa iglesia Cathedral de la ciudad de Lérida en los 12, 13 y 14 del mes de abril del año 1761, el Illustríssimo y Reverendíssimo Sr. Manuel Macías Pedrejón... obispo de dicha ciudad...* Lérida: Pedro Escauder 1761; 95 pp.; 21,5 cm. Cf. p. 10.

60 LIH, pp. 639-640. El 15 de juliol de 1760 el rector de Sant Josep rep "lo cos, el cadaver, de Josepha Aguerrebere y Claveguera de edat de dos anys, poch mes o menos... que ha mort lo dia present y li ha entregat dins de una ataut de fusta sens guarnir dit Anselm Aguerrebere y Claveguera, germà de dita difunta... a fi de enterrar-lo en la sepultura, que, en la iglesia del prebit Col·legi, tenen construïda los cónyuges prebits" Bartomeu i Maria Paula (cf. CASTELLÓ i ROCA, Josep, *Manuale instrumentorum omnium...*, pp. 330-331; AHLI, sign. 510).

61 LRP, fol. 405r.

62 GSP, pp. 179-180.

de Tamarit de Llitera, sobre una heretat que els frares tenen a l'Horta, "en la partida, nomenada, de Cap-redó... de divuit jornals".⁶³

1766 *Fra Bonaventura de Santa Maria (Roure i Avellà)*

Nasqué a Cabrils (1723). Esdevingué un carmelita descalç (20.1X.1744)⁶⁴ d'una gran personalitat i influència al Carmel Teresià de Catalunya. Només a Lleida ja hi ha força senyals de la seva presència, a més de la lectoria i professorat (1761-1763).⁶⁵ De prior es preocupa per a legalitzar -si cal- els documents de la fundació del col·legi de Sant Josep.⁶⁶ El 20 de maig de 1767 "fou陪伴 lo cadaber [de Mariana Temple i Thomàs, muller d'Antoni Temple, notari] en la Iglésia del convent de Carmelitas Descalsos de dita Lleyda per la comunitat" de Sant Joan. Havia mort a aquesta parròquia (19.V.1767), "en pròpia casa, sita en lo carrer Major... Rebé, pochs dies antes que moria, la santa penitència, per un religiós carmelita".⁶⁷ El nostre prior va tenir mals de cap amb un mestre de la ciutat (14.I.1769).⁶⁸

1769 *Fra Salvador de Jesús María (Molist)*

Religiós carmelita descalç del noviciat de Barcelona (27.I.1749), i nascut al cap i casal.⁶⁹ Ja sabem que gairebé tots els priors o rectors de Lleida han estat, primer, professors del col·legi. El P. Salvador ho era quan el van fer rector. Tot seguit nomena administrador de la comunitat al conventual P. Joan Baptista de l'Anunciació. Fa també de

---

63 CASTELLÓ i ROCA, Josep, *Manuale instrumentorum omnium...* 1764, pp. 514-525; AHLI, sign. 514.

64 LRP, fols. 410v-411r.

65 Cf. nota 59. CASTELLÓ i ROCA, Josep, *Manuale instrumentorum omnium...* 1762 (23.X), pp. 442-443.

66 És molt important l'acta notarial que va fer treure al notari de la comunitat el P. Rector. Perquè a hores d'ara -amb la pèrdua dels llibres oficials del convent des de 1835- és un bon testimoni històric. Demés, a la Paeria tampoc es troba l'acord del 27 de gener de 1589. Pel seu valor el transcrivim al peu de la lletra com a primer *apèndix documental*.

67 *Llibre de óbits de 1757-1771, de la parròquia de sant Joan, de Lleida*, fol. 163r. El dia abans Mariana Temple Thomàs i Jubero, deia en el seu testament "Elegesch la sepultura al meu cos fahedora en lo vas o tomba, que en la Iglésia del Col·legi de religiosos Carmelitas descalsos se troba construit per los de la Casa del Illre. y Molt Rnt. Sr. Dr. Francisco Thomàs y Sin, quodam prebere y canonge de dita Santa Iglésia de Lleyda..." (cf. CASTELLÓ i ROCA, Josep, *Manuale instrumentorum omnium...* 1767, pp. 222-226; AHLI, sign. 517). El matrimoni Antoni Temple i Mariana Thomàs vivien amb l'oncle i canonge mossèn Francisco Thomàs i Sin. I és el senyor canonge qui mana fer la sepultura familiar "en una de las Iglesias de Lérida" amb aquesta inscripció: "Sepultura del Iltre. Dr. Franco. Thomas y Sin, Cangº. de la Cathl. de Lérida y de los Conjuges Antº Temple y María Ana Temple y Thomas, Ciudas. honrrados de Barna., dia y año de mi muerte" (cf. CASTELLÓ i ROCA, Josep, *Manuale instrumentorum omnium...* 1759, pp. 238-255; AHLI, sign. 509). El "mossèn" va morir a Lleida el 21 d'abril de 1759, i "su cuerpo, o cadaver por via de depósito o comanda deve enterrarse dentro de una ataut guarnecida en la Capilla de santa Bárbara" de la parroquia de Sant Pere (*ibid.*). I els nebots van escollir, després, l'església de Sant Josep per l'amistat que tenien amb els frares descalços. Aquesta "tomba" encara hi és. *La Mañana* (6.III.1985) portava fins i tot una fotografia i un article de Joana Bonet (pp. 1 i 23).

68 Efectivament. Amb aquesta data el rector de Sant Josep responia a les queixes del mestre escola Ramon Rossich "sobra que en el convento de ustedes encenan de leer y escribir sus religiosos a algunos niños de que experimenta decadencia en su Escuela..." (cf. LlC, p. 82). "No puedo negar -diu el prior- que fuera de los dos escolares usuales, viene uno todos los días a ayudar con los dos, las misas; y que en correspondencia le encena el padre Sacristán para que así aprovechara lo que quizás no estudiaría o no lo pierda (por ayudar misas), lo que podría aprender en otra Escuela si fuese; pero sobre él, no pienso pueda haber qué decir, por ser forzoso admitirle a dicho ejercicio; siendo crecido el número de misas que cada día se celebran en nuestra Iglesia; como ni sobre otros dos, que por tiempo han venido para dicho fin, en cumplimiento de algún voto hecho por sus padres, bien que ahora ya no vienen de mucho tiempo a esta parte" (*ibid.*).

69 LRP, fol. 426v.

marmessor del doctor “en medicina, Antón Mirarnau”, de Lleida.⁷⁰ Va morir al convent de Barcelona (3.X.1786), on té un bon elogi.⁷¹

1772 *Fra Jaume de Santa Maria (Vinyas)*

De Mataró. No cal dir que va professar a Barcelona (30.IX.1749).⁷² Prior de moltes comunitats carmelitanes, i provincial i definidor general. Mort a Tarragona (2.VII.1803).⁷³ Aquest trienni els professors del col·legi de Sant Josep intervenen als exàmens del Seminari Conciliar de la diòcesi lleidatana. Hi seran sempre fins a 1832. Ara són fra Joaquim de Sant Josep i Josep de Sant Climent, lectors (14.II.1774).⁷⁴ La comunitat nomena fra Joan de la Purificació perquè faci de representant del col·legi a l’ajuntament sobre els creditors “censalistas” (26.II.1774).⁷⁵

1775 *Fra Francesc de Jesús (Vich)*

Ja ho havia estat (1760). I en aquests moments feia de definidor general a Madrid representant la província teresiana de Méxic (1772-1775). Quan acabi l’ofici de Lleida serà elegit provincial de Catalunya (1778).⁷⁶ El col·legi demana pau i bé en un plet que tenen a l’Audiència del Principat de Catalunya (3.XII.1777).⁷⁷

1778 *Fra Josep de Santa Anna (Martí i Montseny)*

Nat a Reus (1737). A més d’altres càrrecs fou provincial (1790) i definidor general (1799).⁷⁸ Amb prou feines tenim notícies d’aquest trienni. En tot cas els examinadors al Seminari diocesà són: fra Joaquim de Sant Josep, Bonaventura de Sant Pere i Ignasi de Sant Josep (1778-1780).⁷⁹

1781 *Fra Pau de la Concepció (Fibla Sanyer)*

De Tortosa (1734). Professa al convent-noviciat de Barcelona (7.I.1753).⁸⁰ Era prior de Tortosa quan ve a Lleida.⁸¹ Als llibres notariaus no hi trobem el seu nom.⁸² Però consta que el 28 d’abril de 1783 fou soterrat a l’església de Sant Josep, al lloc dels seus pares, Francesc Temple i Thomàs, de 32 anys, des de la parròquia de Sant Joan.⁸³ El 28 de maig de 1781 havia estat consagrada la catedral nova.⁸⁴ Mor provincial (1794).⁸⁵

1784 *Fra Joaquim de Sant Josep (Carme i Semeli)*

Era de la Guàrdia de Noguera (10.III.1741). Estava de prior a Tortosa (1781-84).⁸⁶ En el seu trienni el col·legi de Sant Josep rep la important donació de la biblioteca parti-

70 CASTELLÓ I ROCA, Josep, *Manuale instrumentorum omnium...* (25.VIII.1769), pp. 444-447.

71 CR, pp. 227-228.

72 LRP, fol. 429v.

73 LIMTT, pp. 1147-48.

74 LAM, p. 5.

75 CASTELLÓ I ROCA, Josep, *Manuale instrumentorum omnium...* 1774, pp. 62-66.

76 LIMTT, p. 1117. I LIM4, p. 781.

77 CASANOVES I GORDA, Antoni, *Vigessimum secundum manuale...* 1777, fols. 82r-83v; AHLI, sign. 438.

78 GSP, p. 181.

79 LAM, pp. 27-40.

80 LRP, fol. 433v.

81 LFT, p. 420.

82 SOLDEVILA, Ignasi, *Manuale instrumentorum...* (1.VI.1784), fols. 83v-84; AHLI, sign. 1088.

83 *Llibre d’òbits de la parròquia de sant Joan, de Lleida; 1771-1786*, n. 6.

84 LIH, p. 640.

85 LIMTT, pp. 1141-42.

86 LFT, p. 420.

cular del canonge Josep Xavier Marí (13.V.1786), encara que aquests dies el prior està malalt al llit. El canonge Marí demana que la biblioteca de la comunitat carmelitana estigui oberta a tothom.⁸⁷ A l'ajuntament hi ha tots els religiosos del convent. Una llista molt completa en dades. Són 47 frares.⁸⁸

1787 *Fra Pere de Sant Antoni (Pujol i Ferreté)*

Va néixer a les Borges del Camp, i professà a l'Orde el 15 d'abril de 1766, als 25 anys.⁸⁹ Fou mestre de novicis, prior de Mataró i Barcelona, i provincial de Catalunya (1796-1799).⁹⁰ Morí a Lleida (1813) altra volta rector.⁹¹ El 21 d'octubre de 1788 és a Lleida, de visita, un personatge important, que parla també del col·legi de Sant Josep.⁹²

1790 *Fra Andreu de Jesús Maria (Pujol i Homs)*

Era de Centelles i va professorar al noviciat de Barcelona (23.X.1767) quan tenia 16 anys.⁹³ Estudià la Teologia i rebé el sacerdoti (10.III.1775) a Lleida, i per un trienni fou lector de Teologia Dogmàtica. Després del rectorat del nostre col·legi, va de prior a Tarragona. L'any 1805 és elegit definidor general i provincial (1814). I per un sexenni (1824-1830) prepòsit general de l'Orde amb residència a Madrid. En acabar l'ofici torna a Catalunya i mor assassinat a Reus la nit del 22 de juliol de 1835, quan un grup de persones assaltaren i cremaren el convent de Sant Joan.⁹⁴

1793 *Fra Josep de Santa Bàrbara (Verges i Masdemàs)*

Nat a Sant Pere de Torelló (1750).⁹⁵ Va ser prior de Reus i del desert del Cardó. Durant el seu rectorat a Lleida els tres anys fou examinador dels estudiants del Seminari

87 *Escritura de Donación que el Iltre. Dr. Dn. Joseph Xavier Marí, Canónigo Penitenciario de la Sta. Iglesia de Lérida, hizo y otorgó a favor del Colegio de PP. Carmelitas Descalzos de la relatada Ciudad, de la Librería, o Bibliotheca propia de dicho Iltre. Sor., consistente en diferentes Libros, Tomos y Cuerpos que van descritos y continuados en la misma Escritura de Donación, con los pactos, cargos y obligaciones en ella impuestos. En Autos de Ignacio Madriguera y Miret. Escno. Púbº Rl. Colegado. de númº de Lérida, a los 10 de Mayo de 1786. Al marge esquerre: En poder del mismo Escrivano infro. consta de la carta de pago y recepción de dicha Bibliotheca otorgada por los PP. Descalzos a los 13 De Mayo de 1786. AMLI, "Escripturas, memorials, trasllats, Ordenanzas de gremios, 1781-1786", fols. 441r-459v.*

88 AMLI, ibid., fol. 516r-v. Cf. *apéndix documental*. La "Lista" és, sens dubte, de 1786.

89 LRP, fol. 221.

90 GSP, p. 182.

91 Ldo. FUSTER I VAQUER, Manuel, *Sexto anual* (25.IV.1809), fols. 6v-8v; AHLI. sign. 575.

92 El personatge és Francisco de Zamora, funcionari i escriptor castellà, que del 1785 al 1790 recorregué tot Catalunya i anotà les seves observacions que han estat publicades fa uns anys: *Diario de los viajes hechos en Cataluña de Francisco de Zamora, seguit de la respuesta del corregimiento de Barcelona al seu quëstionari feta per Josep Navarro Mas i Marquet*, a cura de Ramon Boixareu; Barcelona, 1973; 510 pp.; 23 cm. Sembla que va visitar, també, el col·legi de Sant Josep en la seva estada per Lleida. Això és el que diu: "El colegio de Carmelitas descalzos, como los de la Orden; pero el altar de Santa Ana y San Joaquín, de dos columnas, hechos por Adán, y el de San Alberto y San Miguel, son buenos; y el mayor no merece crítica, y las pinturas de él son medianas. La sacristía está llena de mamarrachos, pero tiene una fuente graciosa, con su taza de buen mármol y agua viva para lavamanos. Hay en él estudio de teología, una buena librería que dejó para el público el canónigo Don Francisco (?) [es deia Josep] Javier Marí" (p. 239).

93 LRP, fol. 224v.

94 GSP, p. 185.

95 LRP, fol. 323v.

Conciliar.⁹⁶ Per altra banda sabem que va tenir problemes a l'interior de la comunitat amb repercussions molt serioses.⁹⁷

1796 *Fra Macià de Jesús Maria (Font i Bussons)*

De Vic (1749). Fa els vots religiosos el (11.III.1768).⁹⁸ Va ser prior de Tortosa (1793).⁹⁹ Essent rector de Lleida es nomena procurador del convent Adjutori Noguerola, advocat de la ciutat (29.VII.1798).¹⁰⁰ Però el P. Macià –que en acabar el rectorat de Lleida tingué altres càrrecs– fou assassinat pels francesos ací mateix, amb altres carmelites descalços, el 13 de maig de 1810. Aleshores era definidor provincial.¹⁰¹

1799 *Fra Domènec de la Mare de Déu (Coris i Canals)*

Fill de Vulpellac. Fa la professió religiosa a Barcelona (19.VII.1763).¹⁰² Més de 13 anys de professor i superior de Tarragona i Tortosa, i també provincial de Catalunya (1794-1796).¹⁰³ Com a rector de Lleida ratifica en el càrrec de procurador de la comunitat Adjutori Noguerola, advocat, (16.IX.1800).¹⁰⁴ Benvolgut per totes les comunitats carmelitanes mor a Barcelona (3.XI. 1805).¹⁰⁵

APÈNDIX DOCUMENTAL

I. ACTA NOTARIAL SOBRE LOS DOCUMENTOS DE LA FUNDACION DEL COLEGIO DE SAN JOSÉ, DE CARMELITAS DESCALZOS, DE LLEIDA¹⁰⁶

Joseph Castelló i Roca con las authoridades, Apostólica y Real, escribano público del Collegio y Número de la Ciudad de Lérida y de los negocios del Collegio bajo el título de Sn. Joseph del orden de religiosos Carmelitas descalzos de dicha Ciudad Infrascripto:

Certifico, soy fea y verdadero testimonio a los Señores que el presente vieron y leyeron (...):¹⁰⁷

96 LAM, pp. 179-209.

97 JOAQUIN DE SAN ALBERTO, O.C.D., *Autobiografía* (1763-1853), 108 pp.; 90 x 70 mm; BUB, ms. 1718. Aquesta font documental –d'un exalumne i professor del col·legi de Lleida– no explica quina mena de problema era. Sols diu: "Al año siguiente de 1794, a 27 de octubre, por renuncia del P. Fr. Francisco de san Buenaventura fue elegido [el P. Joaquim] presidente de conferencias morales del mismo Colegio [de Lleida] con retención de su Maestría... Mas después, habiendo ocurrido en aquel Colegio algunas desavenencias ruidosas, en las que no tuvo parte, deseoso sin embargo de mayor paz y quietud, el siguiente año de 1795, hizo dimisión de sus dos oficios, de presidente y maestro..." (p. 12).

98 LRP, fol. 226v.

99 LFT, p. 422.

100 SOLDEVILA I REIG, Francesc, *Manual de 1798*, fols. 184v-186r; AHLI, sign. 1114.

101 *Relación de lo ocurrido a las carmelitas descalzas de Lérida en el sitio y entrada de los franceses en 1810*, 4 fols.; 220 x 155 mm; ASB, sign. 57/4. "Esta misma noche (13.V.1810) vino [al monestir de les monges] el P. Masián de Jesús María, acompañado del Hº F. Raymundo del Carmelo, llevando las llaves... y salimos todas. Y dicho P. Masián sumió la reserva" (el Santíssim Sagrament que hi havia al sagrari), fol. 1v. També al *Libro 1º del Definitorio Provincial de los Carmelitas Descalzos de Cataluña (1813-1833)*, fol. 2.; ACA, monacales-volumenes de la Universidad, ms. 79.

102 LRP, fol. 214r.

103 GSP, p. 182.

104 SOLDEVILA I REIG, Francesc, *Manual de 1800*, fol. 99r-100v; AHLI, sign. 1116.

105 CR, p. 240.

106 Document original de 3 fols., 310 x 210 mm; ACDC, sign. A-11-6.

107 Suprimim el testimoni publicat ja: *Crónicas del Carmen Descalzo, e intitulado, Reforma de los Descalzos de Nra. Sra. del Carmen...*, pel poc valor històric.

Otrosí certifico, soy feo y verdadero testimonio, yo el mismo Joseph Castelló y Roca, escribano antedicho: Que en un Libro manuscrito, en papel de marquilla, con dos distintas cubiertas de cuero la exterior y la interior de pergamino, enquadernado, continente con letras mayúsculas en la primera de sus páginas escritas, a más del escudo de Ntra. Sra. del Carmen, el título siguiente: *Libro mayor de las rentas y censales, y cosas memorables, que tiene este Convto. de Carmelitas Descalzos de la Ciudad de Lérida desdel día que se fundó. De nuevo regulado en el año del Señor, 1684*, que me ha entregado el Rdo. P. Rector arriba nombrado, y me ha certificado tenerle en el archivo del nominado Collegio bien y fielmente guardado, entre varias y distintas cosas en el propio libro escritas, se lehe de letra de mano en p. 5, de las en el mismo libro contenidas, palabra por palabra, lo siguiente:

Fundación deste Convto. de Sn. Joseph de Lérida. Contiene lo memorable desde el día, mes y año que se fundó.

A los últimos del Mes de Abril del año de 1589, a honra y gloria de Dios Nro. Sor. y de la SSma. Virgen María, Madre y Señora nuestra, y de nuestro glorioso P. y Patriarcha Sn. Joseph; Siendo Sumo Pontífice nuestro Muy Sto. P. Sixto Quinto, Reynando en España el Católico Rey Dn. Felipe segundo; Vicario Genl. de Nra. Sagrada Religión Nro. Muy Rdo. P. Fr. Nicolás de Jesús María, de nación Genovés, y después primer Genl. de Nra. Orden; Siendo Provincial desta Provincia, nro. Rdo. P. Fr. Juan de Jesús Roca, y primer Prior desta Casa el P. Fr. Miguel de Jesús, castellano. Con licencia del Sor. Obispo desta Ciudad, el Sor. Dn. Juan Martínez de Villatoriel; y de los SSres. Illres. Pañeres, se fundó este convento, llamado de nuestro glorioso Padre Sn. Joseph. Por espacio de seis años vivieron los religiosos en la calle dicha de Cavalleros, en una Casa llamada comunmente la Casa del San Drap.

Y últimamente certifico, soy feo y verdadero testimonio, yo el propio escribano infrascripto: Que en el mismo libro proximamente dicho, y en pag. 10 de él, entre otras cosas en la misma página descritas y continuadas, se lehe con lengua materna una nota que traducida en idioma español, en que soy feo hallarme bien versado, y entenderle, dice lo siguiente:

Nota.

A los 27 de enero de 1589.

Se propuso, que havían llegado a la presente Ciudad algunos religiosos Descalzos del Carmen, hombres de santa vida y de grande ejemplo; Y han notificado a los Sres. Pañeres, que tenían propósito de erigir y fundar Casa de dicha su Religión en la presente Ciudad; por cuyo motivo muchas personas principales y poderosas les han hecho largas ofertas; con las cuales, y con la confianza en la ayuda y favor del Señor, esperan tendrá efecto su fundación. Mas no determinarán essa loable empresa, ni menos empezarla, hasta que sepan ser tal la voluntad de la Ciudad, porque de otra manera no passarán adelante. Y que no desean ni quieren otra cosa de la Ciudad, sino saber su voluntad.

Fue determinado que los SSres. Pañeres en nombre de la Ciudad diessen a dichos Padres el consentimiento, y les dixessen que la Ciudad lo tendrá todo en bien; que continuen y vayan efectuando se empressa y santo propósito.

A los 6 de Setiembre de 1589

Mas se determinó, que por los SSres. Pañeres fuesen mandadas las Cofradías y Ordenes de la presente Ciudad; para que con los Ssres. Pañeres fuesen a acompañar al SSmo. Sacramento que ha de baxar de la Seo a la Iglesia nuevamente hecha de los PP. Descalzos del Carmen, y dexarlo allí; advirtiendo que esta es la primera vez que el SSmo. Sacramento será entrado en dicha Iglesia, y esto con muy solemne processión.

Y por no ser este sitio a propósito para la quietud y silencio que professamos, se pasaron a este, en que de presente estamos, por ser más a propósito y acomodado, por el mes de 8bre. de 1595. No tiene este Collegio Patrón alguno; sino que se ha fundado de algunas limosnas, que algunos bienechores dieron.

Como las susodichas y otras cosas son más por extenso de ver en dichos dos respectivos libros que he debuelto a dicho Rdo. P. Fr. Bonaventura de Sta. María, Rector, arriba nombrado. De lo que, a pedimento de este mismo, yo, el propio Joseph Castelló y Roca, escribano antedicho, doy el presente testimonio en estas tres hoxas de papel de la forma común de mano agena escrito, comprendida la primera del Real Sello de Oficio, por razón del Real Privilegio a dicha Religión de Carmelitas Descalzos concedido, y de papel ordinario las subsiguientes, que subsigno y firmo de la mía propia, en la mencionada Ciudad de Lérida, Principado de Catt^a, a los once días del Mes de Deziembre del año del Nacimiento de Nro. Sor. Jesuchristo, mil settecientos sesenta y ocho.

Autógr.:

En Testimo de Verdad

Joseph Castelló y Roca

II. LISTA DE LOS RELIGIOSOS SACERDOTES, CORISTAS, LEGOS Y DOMÉSTICOS DEL CONVENTO DE PP. CARMELITAS DESCALZOS DE ESTA CIUDAD DE LÉRIDA¹⁰⁸

Edad

N. P. Rector, Fr. Joachín de S. Joseph	45
P. Vicerector, Fr. Joseph de S Joachín	37
P. Fr. Salvador de Jesús María	73
P. Fr. Joseph de S. Domingo	63
P. Fr. Francisco del Carmelo	55
P. Fr. Francisco de S. Simón Stoch	53
P. Fr. Pedro de S. Felipe Neri	53
P. Fr. Pedro de la Assumpción	49
P. Fr. Francisco de S. Bernardino	53
P. Fr. Francisco del Niño Jesús	46
P. Fr. Marciano de Jesús María	37
P. Fr. Pablo de S. Domingo, lector	36
P. Fr. Joseph de la Purificación, lector	32
P. Fr. Jaime de S. Mathías, lector	31
P. Fr. Manuel de S. Onofre	30
P. Fr. Joseph de la Natividad	29
P. Fr. Joseph de S. Agustín	26
P. Fr. Manuel de los Dolores	27
P. Fr. Joachín de la Madre de Dios	25
P. Fr. Ignacio de Sta. Thecla	24
P. Fr. Bernardo de la Assumpción	27
P. Fr. Joseph de Sta. María	26
P. Fr. Jaime de S. Francisco de Paula	25
P. Fr. Pedro de Sta. Thecla	25
P. Fr. Juan de la Piedra	27
P. Fr. Aloy de S. Gerónimo	27
P. Fr. Salvador de Sta. Theresa	27
P. Fr. Salvador de S. Antonio	24
P. Fr. Juan de Sta. Bárbara	28
P. Fr. Salvador de S. Elías	28
P. Fr. Joseph de Sta. Liberata	30
P. Fr. Pedro de Sta. María	39

108 Document original, 1 fol., 310 x 205 mm. AMLI, *Escripturas, memorials, trasllats. Ordenanzas de gremios, 1781-1786*, fol. 516r-v.

Coristas

Fr. Francisco de S. Buenaventura	23
Fr. Joachín de S. Alberto	23
Fr. Vicente de S. Elías	23
Fr. Joseph de S. Severo	23
Fr. Juan de S. Joseph	23
Fr. Domingo de S. Theresa	22
Fr. Joseph de S. Miguel	23
Fr. Ramón de Jesús	22
Fr. Manuel de Sta. Justina	21
Fr. Juan de Jesús	22
Fr. Ramón de S. Ignacio	23

Legos

Hº Cayetano de S. Joseph	45
Hº Fr. Jacinto de S. Joseph	38
Hº Fr. Pablo de S. Joseph	35
Hº Fr. Antonio de S. Juan de la Cruz	28

Escolanos

Joseph Mirot	14
Isidro Roger	12

Un clérigo

Mn. Joseph Balagueri	73
----------------------	----

Un moço

Joaquín Melet	20
---------------	----

SIGLES

ACA	Arxiu de la Corona d'Aragó. Barcelona.
ACDC	Arxiu dels Carmelites Descalços de Catalunya.
AHLI	Arxiu Històric de Lleida.
AHT	Arxiu Històric de Tarragona.
AMLI	Arxiu Municipal de Lleida.
ASB	Archivo Silveriano. Burgos.
BUB	Biblioteca de la Universitat de Barcelona.
CR	<i>Catálogo religiosos</i> : cf. Bibliografia.
GSP	GABRIEL, "Superiores provinciales": cf. Bibliografia.
LAM	<i>Libro de Asientos y Matrículas</i> : cf. Bibliografia.
LDO	<i>Libro de difuntos de la Orden</i> : cf. Bibliografia.
LFM	<i>Libro de la fundación de Mataró</i> : cf. Bibliografia.
LFT	<i>Libro de la fundación de Tortosa</i> : cf. Bibliografia.
LRP	<i>Libro de recepción y profesiones</i> : cf. Bibliografia.
LlC	LLADONOSA, <i>El Carmelo</i> : cf. Bibliografia.
LIH	LLADONOSA, <i>Història</i> : cf. Bibliografia.
LIMTT	<i>Llibre major tercer Tarragona</i> : cf. Bibliografia.
LIM3	<i>Llibre major tercer</i> : cf. Bibliografia.

LlM4	<i>Llibre major quart:</i> cf. Bibliografia.
LlMV	<i>Llibre major de Vilanova:</i> cf. Bibliografia.

BIBLIOGRAFIA

- Catálogo de los religiosos que han muerto en este convento de nro. P. San Josef de Barcelona;* 358 pp.; 285 x 200 mm; ACA, monacales-volúmenes de la Universidad, ms. 83.
- CRUZ, Gabriel de la, "Los superiores provinciales de nuestra Provincia de S. José de Cataluña (1588-1951)", *Monte Carmelo*, 63 (1955), pp. 54-75, 159-195.
- Libro de Asientos y Matrículas del Seminario Tridentino de la Ciudad de Lérida, desde el año de 1773 en adelante (1826);* Biblioteca del Seminario Conciliar de Lleida, sign. 226.
- Libro de Difuntos (de la Orden de los Carmelitas Descalços) (1608-1830),* 495 fols.; 290 x 200 mm; ASB, ms. 214.
- Libro de la fundación y estado del convento de religiosos Descos. de Mataró.* Hízose este libro a 16 dias del mes de Febrero del año de 1636; 386 fols.; 350 x 250 mm; arxiu de la parròquia de Santa Maria de Mataró.
- Libro de la fundación y estado del convento de religiosos Descos. de la Ciudad de Tortosa.* Hízose este libro a 24 de Julio del año de 1636; 771 pp.; 410 x 280 mm; Archivo Histórico Nacional, ms. 14531.
- Libro tercero de la recepción y profesión de los novicios del noviciado de St. Joseph de Barcelona;* 460 fols.; 320 x 240 mm; ACA, ms. 81.
- Libro quarto de la recepción y profesión de los novicios del noviciado de St. Joseph de Barcelona;* 394 fols.; 340 x 250 mm; ACA, ms. 82.
- LLADONOSA I PUJOL, Josep, *El Carmelo en Lérida. Monografía histórica escrita con motivo del VII Centenario de la entrega del santo escapulario a san Simón Stock (1251-1951), por...* Celebrándose las Bodas de Plata del regreso de los Padres Carmelitas Descalzos a nuestra ciudad de Lérida... Lleida: Santuario nacional de Santa Teresita del Niño Jesús, 1953; 84 pp., fots.; 24,5 cm.
- Història de Lleida per... cronista oficial de la ciutat de Lleida i membres de l'Institut d'Estudis Ilerdencs.* Vol. II; Tàrrega: F. Camps Calmet, 1974; 907 (3) pp.; grab., ils., fot.; 23 cm.
- Llibre major tercer de censos y censals a favor de est convent de S. Llorens de Carmelitas Descalços de Tarragona, compost en lo present any de 1759;* 1.191 pp.; 410 x 295 mm; Arxiu de l'Arquebisbat de Tarragona, s/n.
- Llibre major tercer del convent de St. Josep de Carmelitas descalsos de Barcelona... any 1700;* 427 fols.; 418 x 310 mm; ACA, ms. 1901.
- Llibre major quart, de la renda ab censals que té lo present convent de Sant Joseph de Carmelites Descalços de Barcelona;* 810 p.; 404 x 307 mm; ACA, ms. 1902.
- Llibre major. Conté varias cosas que tocan al convent de Carmelitas Descalços de Vilanova de Cubellas, fet en lo any 1761;* 654 pp.; 402 x 292 mm; ACA, ms. 1917.